

DRIFTS

Agnė Juodvalkytė *Sūkuriai*

2026 04 02 – 2026 05 15

DRIFTS

T. Vrublevskio g. 6 – 2

LT-01143 Vilnius

*My work is anti-nature,
The four-story mountain
You will not think form, space, line, contour
Just a suggestion of nature gives weight
light and heavy
light like a feather
you get light enough and you levitate.*

ištrauka iš Agnes Martin teksto „The Untroubled Mind“, 1972

Galerija „Drifts“ pristato Agnės Juodvalkytės (g. 1987 m. Vilniuje) parodą „Sūkuriai“ – antrąją menininkės personalinę parodą šioje galerijoje. Parodoje eksponuojami kūriniai plėtoja Juodvalkytės kūrybai svarbias abstrakcijos, spalvos ir šviesos temas.

Juodvalkytės aliejinė tapyba yra savita: šią klasikinę techniką menininkė praturtina derindama ją su akvarele ir tekstilės dažymo metodais. Jos darbų potėpiai laisvi, nesuvaržyti, o spalva lyg liejasi per visą drobės plotį. Pasirinkti tapybos metodai, spalvos plovimas ir drobės dažymas primena abstraktųjį ekspresionizmą, ypač gesto tapybą (*gestural abstraction*). Nestebina kylančios asociacijos su Helen Frankenthaler kūriniais: amerikiečių tapytoja taip pat dirbo su negruntuotomis drobėmis, eksperimentavo drobes įmirkydama skiestais dažais, liedama pigmentą ant jų paviršiaus. Juodvalkytės tapybos technika sukuria plonus, permatomus, beveik nematerialius dažų sluoksnius, kuriuose aliejaus svoris pranyksta, palikdamas tik subtilų, beveik eterinį spalvos pėdsaką. Sluoksnis po sluoksnio drobės plokštuma įgauna gylio, o išplauti, vos pastebimi dažų sluoksniai kuria žėrinčios, gyvos spalvos įspūdį.

Parodoje eksponuojami darbai *April Shore*, *Gelmėn* ir *Ore (In Air)* šią menininkės techniką pristato didesnio formato kūrinuose. Juose terpentinu skiesti aliejiniai pigmentai teka drobių paviršiumi, o išgaravę sukuria sodrius spalvų pėdsakus. Iš pirmo žvilgsnio tai nesuvaržyta tapyba, tačiau suderinta, harmoninga darbų spalvinė paletė rodo, kad menininkės potėpiai – kūrybiniai pasirinkimai – yra kruopščiai apgalvoti. Pokalbio menininkės studijoje metu Juodvalkytė užsiminė, kad jai sunkiau užbaigti mažesnio formato darbus, tokius kaip parodoje rodomi *Peripheral*, *Happy with You* ir *Guests*. Nepaisant mastelio, šios mažesnės drobės perteikia tokį pat tapybinį gylį kaip ir didesnio formato kūriniai. Jos tarytum kviečia įsižiūrėti ir sekti atidžiai sustyguotą potėpių seką. Toks metodiškesnis santykis su abstrakcija, nuosekliai apgalvojant kiekvieną tapybos žingsnį, primena Agnes Martin kūrybą. Vis dėlto ir šie darbai išlieka nesuvaržyti pasirinktų metodų. Jie nereikalauja nei kūrybinio proceso iššifravimo, nei spalvų interpretacijos.

DRIFTS

Kiekvieno lankytojo žvilgsnį pirmiausia patraukia Juodvalkytės darbų spalvinė gama. Vėsūs, gilūs mėlyni tonai, ugningi raudoniai, žemiška ochra ir švytintys geltoniai skatina tiek akį, tiek protą ieškoti apčiuopiamų prasmų kiekviename atspalvyje. Kiekvienas parodos darbas tampa tarsi atviru lauku, kviečiančiu užsibūti ir pasiklysti, lyg leisdamas laikui sustoti ar visai ištirpti. Abstrakcija pati savaime nežada tiesioginės interpretacijos. Juodvalkytės kūrinių stiprybė ta, kad jie išlieka neapibrėžti ir beribiai: tarsi sukuriai, kuriuose pirminiai ketinimai ir kūrybinės intencijos tebegyvuoja, tačiau yra nutolę į paveiklo gelmę ir todėl lieka sunkiai, o gal net visai nepasiekiami. Įprasto semantinio suvokimo priemonės čia yra per trapios, kad įstengtų atkurti kiekvienos drobės prasmę. Vietoj to Juodvalkytės tapyba siūlo atvirumą, atsparų galutinėms išvadoms, tačiau svetingą patirčiai.

Šis atvirumas yra pagrindinis Juodvalkytės kūrybos bruožas. Nesvarūs potėpiai ir erdvėje liejamos spalvos išlaisvina drobę nuo tikrovės atvaizdavimo, nuo tiesioginio kalbėjimo apie temas, problemas, klausimus. Ši laisvė siejasi ir su darbuose kuriama erdve: parodoje atsiveriantis erdvinis gylis tampa tam tikru kritiniu atstumu, leidžiančiu mums, žiūrovams, pažvelgti į pasaulį su nauju susidomėjimu ir sąmoningumu, su praplėstu suvokimu ir jautresniais pojūčiais. Daugiasluoksnės tapybos kuriamos erdvės traukia kaip tik todėl, kad gyvename itin konkrečiame ir vis mažiau abstrakčiame pasaulyje. Tylus, sąmoningas susitikimas su abstrakcija šiandien mums kaip niekada reikalingas.

Ignas Petronis

Agnė Juodvalkytė tapybos bakalauro laipsnį įgijo Vilniaus dailės akademijoje. Jos kūriniai pristatyti personalinėse ir grupinėse parodose, tarp jų – personalinėje parodoje „Volumes“ galerijoje „Namukas“ Vilniuje (2026); grupinėse parodose „Tarp aušrų“ Nacionalinėje dailės galerijoje Vilniuje (2025), „Visa tai, ko negalima daryti“ Radvilų rūmų dailės muziejuje Vilniuje (2025), „Iš vidaus“ MO muziejuje Vilniuje (2025) ir „FAM.“ meno centre „Forum Stadtpark“ Grace, Austrijoje (2024); personalinėse parodose „Tools for the Future“ projektų erdvėje „Enter Art Space“ Orhuse, Danijoje (2023), „Omen“ galerijoje „Drifts“ Vilniuje (2023), „Tools for the Future (ANSKA)“ galerijoje „Galerie Bernau“ Vokietijoje (2022), „ANSKA“ galerijoje „Blake & Vargas“ Berlyne (2021) ir „Cosmic Thread“ projektų erdvėje „Enter Art Space“ Orhuse, Danijoje (2020); taip pat grupinėse parodose „Sweet Dreams Foundation“ Nidos meno kolonijoje (2022), „How Heat Slides Across Surfaces“ galerijoje „Hawerkamp 31“ Miunsteryje, Vokietijoje (2022), „Audra“ Pamario galerijoje Juodkrantėje (2021), „Terpė“ galerijoje AV17 Vilniuje (2020) ir kitose. Juodvalkytės kūrinių yra Lietuvos nacionalinio dailės muziejaus, MO muziejaus ir privačiose kolekcijose Lietuvoje bei užsienyje.

Grafinis dizainas: Anja Schiller

Parodos tekstas ir vertimas: Ignas Petronis

Teksto redagavimas: Dangė Vitkienė

Šviesų dailininkas: Ugnius Tuleikis

Foto dokumentacija: Philippe Gerlach

Komunikacija: Gerda Adiklytė

Dėkojame Philippe Gerlach, Aleksui Jukumui.

Galerijos programą dalinai finansuoja Vilniaus miesto savivaldybė.